

Chuẩn kỹ năng Tài nguyên Giáo dục Mở (OER)

Biên soạn bởi Nhóm
chuyên gia OER của
OIF
tại diễn đàn Tunis

Tài nguyên
Giáo dục
Mở

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

ALECSO

OPEN EDUCATION
CONSORTIUM

The Global Network for Open Education

UVT
UNIVERSITÉ VIRTUELLE DE TUNIS

African Virtual University
Université Virtuelle Africaine
Universidade Virtual Africana

Lời cảm ơn:

Nhóm chuyên gia Pháp ngữ về OER:

Papa Youga Dieng (OIF), Robert Grégoire (Solva Stratégies Inc.), Adel Ben Taziri (Trường Đại học ảo Tunis), Stephen Downes (Hội đồng Nghiên cứu Quốc gia Canada), Sébastien Hache (Iparcours), Mar Mbodj (Trường Đại học Gaston Berger de Saint Louis), Sophie Touzé (Open Education Consortium), Zeynep Varoglu (UNESCO).

Các thành viên tham gia vào chuyên đề Tunis về OER:

Christian Ambaud (OIF), Khalid Aoutail (UNESCO Rabat), Molka Belcdhi (Trường Đại học ảo Tunis), Lilia Cheniti (Trường Đại học Sous), Paul Constantin (OIF), Christian Depover (Trường Đại học Mons), Mame Omar Diop (UNESCO/IIRCA), Michèle Drechsler (Sở Giáo dục Orléans-Tours), Annick Englebert (Trường Đại học mở Bruxelles), Mouhamadou Mansour Faye (Trường Đại học ảo Sénégal), Daniele Houpert (Sở Giáo dục Versailles), Mohamed JEMNI (ALECSO), Khaoula Jlassi (UVT), Koutheair Khribi (ALECSO), Jean-François Maynier (AUF), Eric Seigne (ABULEDU/Data), Ezedine Zagrouba (UVT).

Đối tác:

*Jilani LAMLOUMI, Hiệu trưởng Trường Đại học ảo Tunis
Bakary Diallo, Hiệu trưởng, Trường Đại học ảo châu Phi
Mohamed JEMNI, Giám đốc phụ trách Công nghệ Thông tin và Truyền thông, ALECSO*

Thiết kế đồ họa: Wadia Khaldi (UVT)

Dịch sang tiếng Việt từ bản tiếng Pháp : Dương Nguyễn Quốc Vinh

Cuốn chuẩn kỹ năng OER này được Tổ chức quốc tế Pháp ngữ cung cấp theo điều khoản của licence Creative Commons Attribution 4.0 International

9/2016

Biểu tượng (logo) OER Global của Jonathas Mello (giấy phép / licence CC BY 3.0)

Tài nguyên Giáo dục Mở (OER) hứa hẹn tạo ra nhiều chuyển biến lớn. OER là công cụ hiệu quả giúp đạt Mục tiêu thứ tư về phát triển bền vững: «bảo đảm cho tất cả mọi người quyền được tiếp cận bình đẳng với một nền giáo dục chất lượng đồng thời tạo dựng thúc đẩy cơ hội học tập suốt đời». Trong bối cảnh hoạt động truyền thông về OER ngày càng phổ biến, cung cấp cho tất cả mọi người công cụ phù hợp để thay đổi thói quen học tập một cách cơ bản và lâu dài là việc cần thiết.

Bộ chuẩn kỹ năng này thể hiện cam kết của OIF, trên cơ sở quan hệ đối tác với UNESCO, ALECSO, Open Education Consortium và Trường Đại học ảo Tunis, cùng xây dựng nền tảng cho các giá trị nhân văn chung đồng thời phát huy tính phong phú của đa dạng văn hóa và ngôn ngữ trên thế giới nhằm hỗ trợ và ủng hộ phong trào sử dụng OER.

Nhằm phát triển các loại hình đào tạo phù hợp với nhu cầu của các đối tượng học viên khác nhau đồng thời để phổ biến bốn kỹ năng cơ bản là tìm kiếm, sử dụng lại, thiết kế và phổ biến OER, chúng tôi xin giới thiệu với bạn đọc một phương pháp tiếp cận nhất quán được xây dựng trên cơ sở tính đến các yêu cầu sư phạm và công nghệ. Thành thạo các kỹ năng trên sẽ tạo điều kiện cho mỗi người trở thành chủ thể của đổi mới sáng tạo, không ngừng nâng cao chất lượng và tính công bằng của giáo dục cũng như tham gia vào một cộng đồng năng động, có sức lan tỏa toàn cầu song vẫn bám sát thực tế và nhu cầu của địa phương.

Ma-Umba Mabilia
Vụ trưởng Vụ Giáo dục và Thanh niên
Tổ chức Quốc tế Pháp ngữ

Chuẩn kỹ năng OER v1.1

Mảng kỹ năng D1. Làm quen với OER

Kỹ năng	Năng lực
D1.1 Phân biệt OER với một tài nguyên khác	1. Định nghĩa một OER theo cách của mình
	2. Nêu các đặc điểm chính của một OER
D1.2 Nêu một số nhân tố dẫn tới sự nổi lên của OER	1. Mô tả vị trí của giáo dục trong các mục tiêu phát triển bền vững của LHQ
	2. Kể tên các tác giả và những người khởi xướng phổ biến OER
D1.3 Xác định vai trò cụ thể trong phong trào OER	1. Kể tên «5R»* làm nên đặc tính của một tài nguyên mở phi bản quyền
	2. Xác định bạn có thể đóng góp được gì cho phong trào OER

Mảng kỹ năng D2. Tìm kiếm OER

Kỹ năng	Năng lực
D2.1 Sử dụng công cụ tìm kiếm để tìm OER	1. Hiểu rõ ngữ nghĩa của một số thuật ngữ như ngân hàng, đăng, danh mục và chuẩn tài nguyên, có khả năng nhận biết các thuật ngữ trên với tư cách là đặc tính nguồn của một OER

*Ghi chú : reuse (sử dụng lại), revise (làm lại), remix (pha trộn), re-distribute (phân phối lại) và retain (giữ lại)

	<p>2. Tìm kiếm OER trên Internet thông qua các cách tìm kiếm đơn giản và nâng cao bằng cách kết hợp thông số tìm kiếm để tìm OER theo nhu cầu</p> <p>3. Biết các danh mục lớn về OER và có khả năng xác định rõ các danh mục phù hợp nhất với nhu cầu cá nhân</p> <p>4. Nắm rõ vai trò của chuẩn hóa siêu dữ liệu (<i>metadata</i>) nhằm bảo đảm tính liên thông giữa các ngân hàng</p>
D2.2 Chọn các OER phù hợp	<p>1. Nắm vững các tiêu chí chất lượng của một OER</p> <p>2. Nắm vững các cơ chế chứng nhận chất lượng OER</p> <p>3. Kể tên một số thông tin chính cần lưu ý để xác định đúng tác giả của OER</p> <p>4. Nhận biết một giấy phép và biết xác định tài nguyên có giấy phép không</p>

Mảng kỹ năng D3. Sử dụng OER

Kỹ năng	Năng lực
D3.1 Phân biệt các loại giấy phép Creative Commons	<p>1. Nêu ngắn gọn lợi thế so sánh của giấy phép Creative Commons</p> <p>2. Hiểu các trường hợp ngoại lệ không áp dụng luật sở hữu trí tuệ, nêu được ít nhất hai trường hợp ngoại lệ áp dụng trong giảng dạy</p> <p>3. Nêu tên bốn sự lựa chọn cơ bản về giấy phép Creative Commons, biết các ký tự viết tắt và giải thích được ý nghĩa của các loại giấy phép này</p> <p>4. Nêu được ít nhất một trong các lý do những người phản đối hệ thống giấy phép đưa ra</p>
D3.2 : Tôn trọng điều khoản của giấy phép Creative Commons	<p>1. Sử dụng một tài nguyên theo giấy phép Creative Commons</p> <p>2. Chứng minh sự hiểu biết của mình trên thực tiễn về hệ thống giấy phép Creative Commons</p>

Mảng kỹ năng D4. Tạo ra OER

Kỹ năng	Năng lực
D4.1 : Thiết kế một OER	1. Tạo ra các nội dung nguyên bản hoặc có thể sử dụng lại, tập hợp được thành một tác phẩm có thể được cấp phép để trở thành một OER
	2. Nắm được các cách làm hay về thiết kế tài nguyên trong đó tính đến khía cạnh sư phạm và văn hóa của tài nguyên, chất lượng kỹ thuật, tính công thái học của tài nguyên cũng như các khái niệm cơ bản bảo đảm cho tài nguyên được phát hiện và có thể tiếp cận được
D4.2 : Thay đổi một OER	1. Đủ năng lực xác định và phân biệt một tài nguyên có khả năng tùy chỉnh với định dạng mở (đặc biệt trên cơ sở chắc chắn có định dạng thiết kế gốc)
	2. Nắm được các khả năng chuyển thể một OER (dịch thuật, xử lý âm thanh, minh họa, khả năng tiếp cận, điều chỉnh phù hợp với bối cảnh sử dụng, vv...)
D4.3 : Kết hợp các OER	1. Biết tạo ra một OER từ nhiều OER khác nhau đồng thời tính đến đặc tính của các giấy phép và tiềm năng phổ biến chúng
	2. Biết tạo ra một OER từ nhiều OER khác nhau và từ các nội dung không mở trên cơ sở tôn trọng qui định áp dụng với các tác phẩm hỗn hợp đi đôi với qui định quyền gắn liền với từng nội dung
D4.4 : Cùng tạo ra các OER	1. Phân biệt các phương thức khác nhau cùng tạo ra OER nhằm lĩnh hội đúng đắn các phương thức này phục vụ việc xây dựng các OER
	2. Xác định những người đóng góp tham gia thực hiện OER thông qua lập và nêu rõ mức độ đóng góp và sở hữu trí tuệ của từng người

Mảng kỹ năng D5.Chia sẻ OER

Kỹ năng	Năng lực
D5.1 : Chọn giấy phép cho OER	1. Có năng lực chọn giấy phép phù hợp cho OER của mình
	2. Nhận biết giấy phép nào ít phù hợp để sử dụng lại khi sản phẩm kết hợp nhiều giấy phép
D5.2 : Phân bổ đúng giấy phép cho OER	1. Phân bổ giấy phép <i>Creative Commons</i> cho tài nguyên
	2. Chứng minh các cách làm mẫu mực về xác định cha đẻ của sản phẩm đối với các tác giả của OER được sử dụng lại cũng như đối với các sản phẩm riêng của họ
D5.3 : Công bố OER	1. Sử dụng một OER trên cơ sở tôn trọng thông tin ghi ngoài của sản phẩm và giấy phép nhằm bảo đảm khả năng hữu dụng
	2. Cung cấp tài nguyên thông qua tất cả các phương tiện
	3. Xác định các danh mục lớn OER trong đó các nhà sáng tạo OER có thể công bố công trình của mình
D5.4 : Thúc đẩy sử dụng OER	1. Hiểu rõ vòng đời của một tài nguyên
	2. Sử dụng mạng xã hội để quảng bá OER
	3. Xác định các cộng đồng sử dụng để khám phá và phân tích cách dùng OER

Chuẩn kỹ năng Tài nguyên giáo dục mở (OER)

D1 Làm quen với OER

- D1.1 : Phân biệt OER với một tài nguyên khác
- D1.2 : Nêu một số nhân tố dẫn tới sự nổi lên của OER
- D1.3 : Xác định vai trò cụ thể trong phong trào OER

D2 Tìm kiếm OER

- D2.1 : Sử dụng công cụ tìm kiếm để tìm OER
- D2.2 : Chọn các OER phù hợp

D3 Sử dụng OER

- D3.1 : Phân biệt các loại giấy phép Creative Commons
- D3.2 : Tôn trọng điều khoản của giấy phép Creative Commons

D4 Tạo ra OER

- D4.1 : Thiết kế một OER
- D4.2 : Thay đổi một OER
- D4.3 : Kết hợp các OER
- D4.4 : Cùng tạo ra các OER

D5 Chia sẻ OER

- D5.1 : Chọn giấy phép cho OER
- D5.2 : Phân bổ đúng giấy phép cho OER
- D5.3 : Công bố OER
- D5.4 : Thúc đẩy sử dụng OER